

SPØRGSMÅL OG SVAR OM ÆLDRE RÅDSVALG

Vedr. fredsvalg – 2013 *Skriftligt svar fra Social- og Integrationsministeriet*

Jf. Socialministeriets vejledning nr. 40 af 11. maj 2011, pkt. 10?

Skal valget aflyses, hvis der er 7 kandidater opstillet, men ældrerådets vedtægt kræver 9 medlemmer af rådet? Så vidt DANSKE ÆLDRE RÅD forstår vejledningen, er der to sideordnede betingelser for afløsning:

- enten at der ikke er kandidater nok ift. vedtægtens antal
- eller der er ikke nok kandidater ift. i forhold til lovens minimumsantal på 5

Vejledningen pkt. 10:

Afløsning af valget

10. Kommunalbestyrelsen kan 4 uger før den planlagte valgdag og i samråd med det siddende ældreråd beslutte, at der ikke skal afholdes valg til ældreråd, hvis valgets resultat er givet på forhånd. Der er i så fald tale om en situation, hvor det ikke er muligt at fremskaffe flere kandidater end det antal pladser i rådet, som kommunalbestyrelsen og ældrerådet er blevet enige om, eller som er blevet fastsat på anden vis.

Kommunalbestyrelsen skal i tilfælde af en evt. afløsning af valget rådføre sig med det siddende ældreråd. Afløsning af valget medfører, at alle de opstillede kandidater er valgt. Der kan ligeledes opstå en situation, hvor det end ikke er muligt at opfylde lovens krav om mindst 5 medlemmer, jf. § 30, stk. 2. I sådanne situationer kan afstemningen også aflyses.

Socialministeriets svar på spørgsmålet:

Vi er enige med jer i, at der er to sideordnede betingelser for afløsning af ældrerådsvalg. Valgene kan aflyses enten fordi det ikke er muligt at fremskaffe flere kandidater end antallet af pladser i ældrerådet, eller at det ikke er muligt at opfylde lovens krav om mindst 5 medlemmer. Det vil sige, at kommunalbestyrelsen i samråd med det siddende ældreråd kan beslutte, at der ikke skal afholdes valg til ældrerådet, hvis der eksempelvis er opstillet 0-9 kandidater til et ældreråd, hvor vedtægten siger, at der skal være 9 medlemmer

Vi skal endvidere gøre opmærksom på, at det er en "kan" bestemmelse. Der er således ikke noget krav om, at valget skal aflyses.

Svar fra Fuldmægtig

Søren Svane Kristensen d. 7. marts 2013

Vedr. alder ved opstilling og valg til ældreråd – 2008 *Skriftligt svar fra*

Velfærdsministeriet

Som opfølgning på telefonisk henvendelse fra XXX kan Velfærdsministeriet oplyse følgende:

Det er et lovkrav, jf. retssikkerhedslovens § 32, at personer for at være valgbare og have valgret til kommunale ældreråd skal have fast bopæl i kommunen og være fyldt 60 år.

Tidligere fremgik det af loven, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at modtagere af social pension under 60 år også har valgret og er valgbare til ældrerådet (jf. det tidligere § 32, stk. 2, i retssikkerhedsloven).

Retssikkerhedslovens § 32, stk. 2, blev med lovforslag L 39 (fremsat i 2. lovsamling 2004-2005) ophævet som følge af indførelsen af de obligatoriske handicapråd, idet det blev vurderet, at handicaprådet kan varetage interesserne for førtidspensionister, som ikke er fyldt 60 år.

Med venlig hilsen

Kirsten Munk
Fuldmægtig

Vedr. ældrerådvalg – 2008 *Skriftligt svar fra Velfærdsministeriet*

Velfærdsministeriet har modtaget din henvendelse af XXX, hvori du stiller en række spørgsmål vedrørende ældrerådvalg. Du spørger dels til, hvilke særlige lokale forhold, der kan lægge til grund for opdeling i distrikter til ældrerådvalget, og dels til, hvorvidt der ved opdeling skal afholdes valg i hvert distrikt. Dernæst spørger du til, i hvilke tilfælde der kan være tale om, at enkeltpersoner i forbindelse med ældrerådvalg repræsenterer bestemte interessegrupper. Endelig spørger du til stedfortrædere samt til stemmeform ved ældrerådvalg.

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 30, at kommunalbestyrelsen nedsætter et ældreråd. Af lovens § 31 fremgår det, at der skal vælges mindst 5 medlemmer til ældrerådet samt en stedfortræder for hvert medlem, og at rådets medlemmer vælges ved direkte valg. Direkte valg medfører, at ældrerådsmedlemmer skal vælges som enkeltpersoner og ikke som repræsentanter for interesseorganisationer o. lign. Endvidere fremgår det af lovens § 31, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der mindst hvert fjerde år afholdes valg til ældrerådet.

Kommunalbestyrelsen og ældrerådet beslutter i samarbejde, hvornår og hvordan valghandlingen finder sted i kommunen. Kommunalbestyrelsen og ældrerådet kan i den forbindelse lokalt beslutte, at ældrerådvalget inddeles i valgdistrikter og kan, hvis det findes lokalt hensigtsmæssigt, fastsætte retningslinjer, der sikrer, at eksempelvis forskellige af kommunens sogne bliver repræsenteret i ældrerådet.

Der er i de gældende regler om valg til ældreråd samt i vejledningen hertil lagt op til, at det er den enkelte kommunalbestyrelse, der sammen med ældrerådet vurderer, om der er særlige lokale forhold, der gør sig gældende i forbindelse med opdeling i valgdistrikter til ældrerådvalg, samt hvori disse består. Der er ikke fastlagt andre krav til distriktsopdelingen, end at denne ikke må være begrundet i et ønske om at ville tilgodese enkelte interessegrupper eller foreningers repræsentation. Det er ikke præciseret, i hvilke tilfælde der kan være tale om interessegrupper o. lign. Dette må bero på en lokal vurdering, foretaget i samarbejde mellem ældreråd og kommunalbestyrelse. Ministeriet vil dog understrege, at ældrerådsmedlemmer skal vælges som enkeltpersoner.

Der er ikke i lovgivningen stillet krav om, at der, når der foretages valg i distrikter, skal afholdes et valg i hvert distrikt. Kommunalbestyrelsen og ældrerådet beslutter i samarbejde, hvordan valghandlingen rent praktisk skal tilrettelægges i den enkelte kommune. Eksempelvis kan valghandlingen foregå ved, at kommunens ældre via lokalpressen indkaldes til et møde, ved stemmesedler/valgkort, pr. brev m.v. Elektronisk afstemning ved ældrerådsvalg er dog kun tilladt, hvis der tillige er mulighed for at stemme ved fremmøde eller brevstemme.

For så vidt angår stedfortrædere, stilles der ikke krav om, at den enkelte stedfortræder knyttes personligt til et bestemt ældrerådsmedlem.

Med venlig hilsen

Kirsten Munk
Fuldmægtig
Ældrekontoret

Vedr. valg til ældreråd, medlemmer og suppleanter – 2009 *Skriftligt svar fra Velfærdsministeriet*

Du har ved brev af X. oktober 2009 henvendt dig til Indenrigs- og Socialministeriet vedrørende valg af hhv. medlemmer og suppleanter til ældreråd.

Indenrigs- og Socialministeriet skal oplyse, at der ikke i retssikkerhedsloven er positiv hjemmel til afholde fredsvalg eller hjemmel for ministeren til at dispensere fra kravet om, at der skal afholdes valg.

Ministeriet er dog opmærksom på, at det i nogle kommuner har været et problem at opnå det nødvendige antal kandidater til valg til ældreråd jf. de i kommunerne fastsatte vedtægter og regler om ældreråd i retssikkerhedsloven.

I retssikkerhedsloven er der krav om, at der i ældrerådet skal være mindst 5 medlemmer, og at der for hvert medlem skal vælges en suppleant. Disse er minimumskrav. Ministeriet skal i den anledning bemærke, at kravet om suppleanter er indsat i loven for at sikre kontinuitet i ældrerådernes arbejde i tilfælde af et eventuelt frafald blandt ældrerådets medlemmer.

Hvis der opstår situationer, hvor det ikke er muligt at finde det antal kandidater, som kommunalbestyrelsen og ældrerådet har indgået aftale om, vil dette efter ministeriets opfattelse indebære, at det ikke er muligt at opfylde lovens krav om suppleanter for ældrerådets medlemmer. Kommunerne vil således efter ministeriets opfattelse ikke være forpligtet til i en sådan situation at reducere det aftalte antal af medlemmer med henblik på at muliggøre, at der blandt de opstillede kandidater kan vælges et antal suppleanter.

Indenrigs- og Socialministeriet finder derfor, at det ikke vil være i strid med retssikkerhedsloven, hvis X Kommune nedsætter et ældreråd bestående af X medlemmer og en suppleant.

Ministeriet skal i den anledning henvise til, at kommunalbestyrelsen kan regulere nærmere i de lovpligtige vedtægter, som kommunalbestyrelsen skal fastsætte i samarbejde med ældrerådet jf. retssikkerhedsloven § 33, stk. 1.

Endelig skal ministeriet gøre opmærksom på, at kommunerne er kompenseret for udgifterne ved afholdelse af valg til ældreråd.

Med venlig hilsen

Charlotte Avnsted Wæhrens
Fuldmægtig